

WOON ZORGE NET

“Jezelf zijn, is jezelf thuis voelen”

WOONPORTFOLIO
HANDLEIDING BEGELEIDING BESCHERMD WONEN

1. INLEIDING

Met trots presenteert Woonzorgnet een herziene versie van het Woonportfolio. Het eerste Woonportfolio werd in het najaar van 2012 geïntroduceerd. Maar na vier jaar van nieuwe ontwikkelingen zoals de implementatie van herstelondersteunende methodieken (o.a. E-herstel), de introductie van ervaringsdeskundigheid en de invoering van een stelherziening voor beschermd wonen in 2015 (Wmo), was er behoefte aan een vernieuwd Woonportfolio. De uitwerking voldoet aan de nieuwe kwaliteitseisen in het kader van de Wmo, aan professionele eisen op het gebied van woonondersteuning aan mensen met langdurige psychiatrische beperkingen en aan cliëntgerichte ontwikkelingen zoals het bevorderen van eigen regie, participatie, inzet van ervaringsdeskundigen, herstel, etc.

Het Woonportfolio is een uniek instrument binnen beschermd wonen en biedt een methodisch kader voor professionals (incl. ervaringsdeskundigen) en bewoners om het begeleidingstraject per fase inhoud te geven.

2. KWALITEITSEISEN

Met de nieuwe Wmo zijn gemeenten integraal verantwoordelijk voor kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning zoals o.a. beschermd wonen. Er is sprake van goede kwaliteit als de ondersteuning voldoet aan de volgende kenmerken:

- Veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verstrekt;
- Afgestemd op de reële behoefte van de cliënt en op andere vormen van zorg of hulp die de cliënt ontvangt;
- Verstrekt in overeenstemming met de op de beroepskracht rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiend uit de professionele standaard;
- Verstrekt met respect voor en inachtneming van de rechten van de cliënt.

Kwaliteit is altijd in ontwikkeling. Dat moet ook want continu verbeteren is een belangrijk uitgangspunt voor kwaliteit (pdca-cyclus). Het accent komt daarbij steeds meer te liggen op sturen op resultaten, het betrekken van het netwerk en beter kijken wat iemand zelf of met zijn omgeving kan. Het thema kwaliteit verschuift van een papieren werkelijkheid naar een **iets dat je moet doen**, met de focus op het primaire proces. Met andere woorden, kwaliteit is iets dat vooral plaats vindt tussen professional en bewoner.

In het document 'Kwaliteitseisen Beschermd Wonen' van de VNG (2016) is uitgewerkt waaraan concreet (minimaal) moet worden voldaan. De volgende kaders zijn daarbij richtinggevend:

- De bewoner centraal;
- Passende en effectieve ondersteuning (indien mogelijk evidence based);
- Juiste randvoorwaarden.

In dit document maakt Woonzorgnet duidelijk op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven. Anders dan de VNG gaan wij niet uit van minimale eisen. WZN kiest in dit Woonportfolio voor een optimale benadering van kwaliteit uitgaande van het primaire proces. Bewoners en begeleiders vinden in dit Woonportfolio de handvatten om gezamenlijk het soms abstracte begrip kwaliteit levend te maken.

Jezelf zijn

3. WELKE ONDERSTEUNING MOGEN BEWONERS VAN WOONZORGNET VERWACHTEN

Onder het motto “**jezelf zijn**” ondersteunen we bewoners met een GGz indicatie binnen kleinschalige woonvoorzieningen bij wonen, sociale relaties, zinvolle dagbesteding en werk. Iedere bewoner heeft daarbij zijn eigen verhaal en de daarbij behorende ondersteuningsvragen. Samen met de bewoner wordt een, op het individu afgestemd, begeleidingstraject uitgevoerd. De wensen en doelen van de bewoner zijn hierbij richtinggevend. Iedere locatie biedt daarnaast 24 uren begeleiding en bescherming binnen een veilig en uitnodigend leefmilieu.

De sleutel voor een succesvol begeleidingstraject is oprechte persoonlijke aandacht. De begeleiders hebben aandacht voor het persoonlijke levensverhaal, voor de noden en de mogelijkheden en zijn in staat om persoonlijk contact aan te gaan. Ook de inzet van familie en vriendschappelijke contacten is een vast onderdeel van de begeleiding. Zij maken immers deel uit van het persoonlijke leven en de levensgeschiedenis van bewoners. De begeleiders van Woonzorgnet spannen zich in om het netwerk van bewoners zoveel als mogelijk en gewenst bij de dienstverlening te betrekken.

Herstel, empowerment en participatie

Woonzorgnet biedt haar bewoners de **gelegenheid tot herstel**. Bij herstel staat niet de ziekte centraal maar de mogelijkheden van de persoon. Eigen regie en zeggenschap is voor iedere bewoner erg belangrijk, maar we weten ook dat mensen hiervoor tijd nodig hebben. Iedere bewoner kan en mag daar op een eigen wijze richting aan geven en kan het in een eigen tempo doen. Ons motto zegt het al, bij Woonzorgnet kun je “**jezelf zijn**”.

De begeleiding nodigt bewoners uit om het persoonlijke levensverhaal te vertellen en ambities in kaart te brengen. Ook nodigt de begeleiding uit om gebruik te maken van eigen mogelijkheden en aanwezige talenten, het benutten van meerdere rollen en het gebruik maken van sociale contacten. We zien graag dat onze dienstverlening leidt tot meer vertrouwen in eigen kracht, bewustwording en acceptatie van het eigen verhaal. Dat mensen weer op een eigen wijze relaties kunnen onderhouden en sociaal-maatschappelijk mee kunnen doen.

Eigen regie en zeggenschap staan voorop

Het ondersteunen van eigen regie en zeggenschap is binnen herstel een belangrijk maar ook breekbaar proces. Onze bewoners zijn op vele fronten kwetsbaar en het bereiken van resultaten vraagt om geduld en een lange adem. Zowel van bewoners als van familie en begeleiders. Eigen regie betekent dat mensen zelf keuzes kunnen maken. Maar een beschermd omgeving betekent ook dat soms zaken uit handen worden genomen en dat de eigen regie in kleine stapjes wordt teruggegeven, bijvoorbeeld bij medicatiegebruik.

Binnen beschermd wonen betekent eigen regie: Het in gezamenlijkheid zoeken naar de meest geschikte individuele oplossing.

De begeleiding

De begeleiding ondersteunt het herstelproces en het voeren van eigen regie. Zij creëert voorwaarden, biedt hoop en vertrouwen zodat de ander de macht en kracht heeft zelf stappen te zetten, hoe klein ook. Naast deze positieve betrokkenheid bieden begeleiders ook methodische en planmatige woonondersteuning. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het Woonportfolio, een soort menukaart van ondersteunende diensten, zodat bewoners weten wat ze mogen verwachten van de dienstverlening van Woonzorgnet. Iedere bewoner krijgt met twee soorten begeleiders te maken: de Persoonlijk begeleider (PB-er) en de Woonbegeleider (WB-er). Vanaf het moment dat iemand bij Woonzorgnet komt wonen wordt een Persoonlijk begeleider toegewezen. Deze persoon is de vaste gesprekspartner en verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de behoeften van bewoners, het uitvoeren van het begeleidingstraject en het bewaken van de kwaliteit en de resultaten. Bovendien zorgt de Persoonlijk begeleider ervoor dat iedereen op een goede manier samenwerkt. Elke bewoner wordt daarnaast door meerdere Woonbegeleiders ondersteund. Zij helpen om meer grip te krijgen op de ondersteuningsvragen en bij het uitvoeren van activiteiten op de verschillende levensdomeinen. Daarnaast dragen zij zorg voor een veilig en uitnodigend 24-uurs leefklimaat.

Jezelf zijn

4. HET WOONPORTFOLIO

Het Woonportfolio is een verzameling van methodieken en instrumenten van begeleiders en bewoners om het herstelproces optimaal te ondersteunen. Het helpt de bewoners en de begeleiding om ondersteuningsvragen op de verschillende levensdomeinen gestructureerd aan te pakken. Naast het persoonlijke gesprek gebruiken begeleiders de 'gereedschappen' om samen met de bewoner en belangrijke anderen, zoals familie, ondersteuningsvragen te verduidelijken, doelen vast te stellen, acties uit te voeren en te evalueren. De belangrijkste instrumenten zijn: het begeleidingsgesprek, de PDP methode (Personal Driven Planning), de Zelfredzaamheidsmatrix, de Checklists per levensdomein, E-Herstel en de WRAP/IPS. Met behulp van deze hulpmiddelen wordt gestimuleerd om gebruik te maken van eigen mogelijkheden en talenten, sociaal-maatschappelijke rollen en sociale contacten. Bij de uitwerking van deze instrumenten worden medewerkers verwezen naar bijlages.

Individueel proces

Iedere bewoner doorloopt het individuele herstelproces en het oppakken van sociaal-maatschappelijke participatie op een eigen wijze en in een eigen tempo. Herstel en participatie zijn niet af te dwingen, wel kunnen de juiste voorwaarden worden gecreëerd. Woonzorgnet doet dit o.a. door het aanbod van kwalitatief goede woonvoorzieningen, het bieden van beschermde woon-ondersteuning en het werken volgens professionele standaarden met behulp van het Woonportfolio. De fasering zoals in dit Woonportfolio beschreven gaat uit van 'de ideale bewoner', c.q. de gemiddelde casus. Individuele aanpassingen in tempo en aard van de begeleiding zullen telkens op maat worden gemaakt en tijdens de vaste evaluatiemomenten naar bewoner en teamleider worden verantwoord.

De levensdomeinen

Het Woonportfolio gaat uit van de volgende levensdomeinen en bijbehorende modules (*):

Woon- en leefomstandigheden	Participatie	Welbevinden	Gezondheid
"Je thuis voelen"	"Midden in de samenleving"	"Je prettig voelen"	"Gezond en vitaal"
Modules: 1. Huishouden / aangenaam en prettig wonen 2. Financiën en administratie (structuur en ordenen) 3. Boodschappen en koken	Modules: 1. Relaties / sociale contacten 2. Dagbesteding / werk en school 3. Vrijetijd en hobby's	Modules: 1. Psychisch welbevinden (acceptatie, zelfvertrouwen, herstel) 2. Zingeving 3. Empowerment	Modules: 1. Medicatie en middelengebruik 2. Leefstijl: gezond eten en bewegen 3. Persoonlijke verzorging / hygiëne
Veilig en uitnodigend 24 uren woon- en leefmilieu			

(* Een Zorgleefplan (ZLP) gaat over alle aspecten die belangrijk zijn voor de kwaliteit van leven van een bewoner. Het ZLP omvat daarom vier levensdomeinen (vastgesteld door de V&VN en mogelijk gemaakt door 'Zorg voor Beter'). Na dossieronderzoek en prioritering van ondersteuningsvragen zijn door Woonzorgnet per domein drie relevante thema's vastgesteld (project Woonportfolio 2012). Ieder thema is te beschouwen als een aparte module binnen de woonondersteuning. Het portfolio van diensten dat Woonzorgnet in het kader van woonondersteuning aanbiedt, bestaat daarmee uit 12 specifieke modules + 1 algemene module 24 uren woon- en leefmilieu.

De verschillende fases in de begeleiding

Het Woonportfolio is een prachtig hulpmiddel maar de sleutel tot succesvol herstel ligt in de combinatie van persoonlijke en professionele aandacht. Bewoners vragen om een betrokken medewerker die in de verschillende fases van het begeleidingstraject in staat is om persoonlijk contact aan te gaan. Een persoon die aandacht heeft voor het persoonlijke levensverhaal, voor de noden én mogelijkheden en dat combineert met het gebruik van professionele instrumenten zoals beschreven in dit Woonportfolio. De behoefte aan persoonlijke aandacht en methodische ondersteuning zal per fase van het begeleidingstraject verschillen. De fases in het begeleidingstraject zijn:

1. Voorbereiden op wonen (één week voor wonen)

De persoonlijk begeleider bezoekt de bewoner thuis/locatie, stelt zich voor, bespreekt de aanstaande verhuizing, verstrekt informatie, peilt de behoeften en legt de basis voor de verdere samenwerkingsrelatie.

Werkrelatie:

- Het eerste contact, kennismaken en informeren;
- Fungeren als vast aanspreekpunt;
- Afspraken over de verhuizing t.a.v. tijdstip, goederen, inrichting etc.

Praktische zaken:

- De brochure "Dienstverlening Woonzorgnet";
- Dienstverleningsovereenkomst;
- Welkomspakket.

2. Kennismaking en wonen bij Woonzorgnet

De Persoonlijk begeleider heet de bewoner welkom en zorgt ervoor dat de woonruimte klaar is voor bewoning.

Werkrelatie:

- Organiseren van een 'intern maatje' voor de eerste week; één of meerdere bewoners die de eerste dagen de nieuwe bewoner meenemen in de dagelijkse gang van zaken;
- Klaar staan voor ontvangst en welkom heten (door begeleiding en afvaardiging bewoners). De nieuwe bewoner voelt zich welkom en heeft het gevoel dat men is voorbereid op diens komst;
- Rondleiding en kennismaking.

Begeleiding:

- De Persoonlijk begeleider bereidt zich inhoudelijk voor door het lezen van de klinische evaluatie en het persoonlijk plan vanuit de intake;
- Melding cliëntadministratie zodat bewoner ingeschreven kan worden en dossier / ECD kan worden aangemaakt;
- Tijd nemen en aandacht voor zorgen, wensen en praktische vragen.

Praktische zaken:

- Woonruimte schoon en opgeruimd, boeket bloemen met kaartje aanwezig;
- Praktische zaken zoals sleutel, afspraken voeding, medicatie etc.

3. Inrichten en wennen (de eerste week)

Tijdens de eerste week heeft de bewoner de gelegenheid te wennen aan de nieuwe woonsituatie. Dat betekent: De woonruimte eigen maken, de mensen om zich heen leren kennen, de omgeving verkennen, relaties te informeren en eventueel uitnodigen en een ritme vinden t.a.v. activiteiten gedurende de dag / nacht. De bewoner heeft de eerste week dagelijks contact met de begeleiding. De bewoner maakt hierover met de Persoonlijk begeleider afspraken. Naast het elkaar beter leren kennen en informeren over de gang van zaken met betrekking tot de begeleiding worden de eerste woonervaringen besproken.

Werkrelatie:

- Dagelijks contact met de begeleiding;
- Persoonlijke aandacht voor de eerste woonervaringen en behoeften.

Begeleiding:

- Verdere kennismaking en eerste werkafspraken met de Persoonlijke begeleider;
- Voorlopig perspectief afspreken; Welke tijd is nodig om dit te bereiken?;
- Informatie over huisregels, omgangsvormen en afspraken;
- Eventuele ondersteuning bij contacten met medebewoners (introductie etc.);
- Praktische zaken zoals aanmelden huisarts, tandarts, behandelafspraken, inschrijven gemeente etc.;
- Uitleg over het Woonportfolio en het begeleidingsproces.

Woonportfolio:

- Taakverdeling Woonbegeleiders (WB-er) en Persoonlijk begeleider (PB-er).

4. Werken aan het zorgleefplan / begeleidingsplan (de eerste 6 weken)

Gedurende deze fase wordt het fundament voor het begeleidingstraject gelegd. Persoonlijk begeleider, Woonbegeleiders en bewoner hebben elkaar beter leren kennen en de werkrelatie heeft verder inhoud gekregen. Ook zijn er, afhankelijk van de behoeften en mogelijkheden, contacten met medebewoners op de woonlocatie gelegd. Met betrekking tot de begeleiding zijn afspraken gemaakt, de behoeften op de verschillende levensdomeinen zijn verkend en de ondersteuningsvraag met betrekking tot wonen, dagelijkse activiteiten, dagbesteding / werk en sociale relaties is in kaart gebracht.

Werkrelatie:

- Definitieve afspraken tussen Persoonlijk begeleider en bewoner betreffende wie, hoe vaak, wanneer en werkwijze en begeleidingsafspraken;
- Match tussen Persoonlijk begeleider en bewoner: is er voldoende basis voor een positieve werkrelatie?;
- Persoonlijke aandacht voor ervaringen wonen en leven binnen en buiten de locatie.

Begeleiding:

- Uitwerken terugvalpreventieplan;
- Concretiseren wensen en behoeften m.b.v. de Zelfredzaamheidsmatrix;
- Beschrijven 4 domeinen in het ECD;
- Concept Zorgleefplan (perspectief, doelen en zorgarrangement);
- Bespreken concept Zorgleefplan bewoner, Persoonlijk begeleider, evt. naast betrokkenen en Teamleider;
- Vaststellen, printen en ondertekenen Zorgleefplan: bewoner en Persoonlijk begeleider;
- Cliëntadministratie voert ondertekende versie in het ECD.

► **Instrument 1: Persoonlijke dromen en ambities (PDP)**

We vragen de bewoner om stil te staan bij; 'wat je nu echt wilt, bij je dromen en je verlangens, bij wat voor jou belangrijk is'. Dromen en verlangens zijn immers de brandstof voor verandering. Ze kunnen groot of klein zijn maar in beide gevallen is het goed ze te kennen. Bovendien is het in kaart brengen van dromen, verlangens en ambities een mooie manier voor bewoner, naastbetrokkene en begeleiding om elkaar beter te leren kennen en de relevante achtergrond uit te wisselen. Om het gesprek hierover te ondersteunen en richting te geven maakt Woonzorgnet gebruik van het PDP (Person Driven Planning). Bewoner en begeleider (Persoonlijk- en/of Woonbegeleider) helpen de bewoner bij het systematisch uitwerken van deze methodiek vanuit de uitgangspunten (bijlage PDP):

- De persoon staat centraal;
- Familieleden en vrienden zijn (mogelijk) partner in het begeleidingsproces;
- De PDP geeft weer wat belangrijk is voor de persoon, wat zijn capaciteiten zijn en welke ondersteuning hij/zij nodig heeft.

Met het doorlopen van de PDP wordt de basis gelegd voor het uiteindelijke Zorgleefplan. Overige hulpmiddelen die in een latere fase worden gebruikt (o.a. terugvalpreventieplan, zelfredzaamheidsmatrix, checklisten, sociale netwerkanalyse) dragen tevens bij aan de kwaliteit van het individuele Zorgleefplan.

► **Instrument 2: Terugval Preventieplan**

Bewoner en Persoonlijk begeleider verzamelen reeds bestaande informatie betreffende terugvalpreventie en klinische evaluatie en doorlopen de procedure / vragenlijst in het ECD om te komen tot een actueel terugvalpreventieplan. De Persoonlijk begeleider print de definitieve versie uit en verstrekt deze aan de bewoner voor de persoonlijke zorgleefplan map (papieren versie met relevante documenten zorgovereenkomst en zorgdossier in beheer van de bewoner).

► **Instrument 3: Algemene Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM)**

De Persoonlijk begeleider inventariseert in samspraak met de bewoner en evt. naastbetrokkenen het niveau van zelfredzaamheid van de bewoner. De Persoonlijk begeleider en de bewoner (en evt. naastbetrokkene) vullen afzonderlijk de matrix in. Verschil van mening / beoordeling en niveau van functioneren zijn onderwerp van gesprek. Hierdoor verkrijgt men inzicht in:

- Het niveau van zelfredzaamheid op de levensdomeinen;
- Behoeftte aan ondersteuning. De Persoonlijk begeleider gaat op ieder deelgebied na of en in welke mate de bewoner ondersteuning wenst en verwerkt deze gegevens in het Zorgleefplan.

In de Algemene Zelfredzaamheidsmatrix geeft de bewoner in rood, oranje of groen het niveau van zelfredzaamheid (zelfbeoordeling) en de mate van motivatie aan om de situatie te verbeteren.

In toelichting 2 (zie formulier Algemene Zelfredzaamheidsmatrix) beschrijft de Persoonlijk begeleider in hoeverre de eigen beoordeling overeenkomt met die van de bewoner. De Persoonlijk begeleider motiveert een eventueel verschil en geeft aan wat de consequenties zijn voor de ondersteuning op het betreffende domein.

5. UITWERKEN VAN HET ZORGLEEFPLAN EN PRIORITEITEN STELLEN (VAN 6 WEKEN TOT 3 MAANDEN)

Nu de ondersteuningsvragen duidelijk zijn en de doelstellingen zijn geformuleerd ligt het accent in de komende tijd op het ondernemen van gerichte acties. Deze variëren per bewoner maar gezien de kwetsbaarheid is de impact van 'kleine stappen' veelal van meer waarde dan (te) grote acties. Persoonlijke begeleiders en Woonbegeleiders bieden, in samenwerking met naastbetrokkenen, ondersteuning bij deze doelgerichte acties.

Hiervoor gebruiken zij de zelfredzaamheidsmatrixen en checklists per levensdomein en de tijdslijn per doel. Daarnaast heeft de bewoner toegang tot digitale E-herstel modules. Met deze modules heeft de bewoner tijd, plaats en persoon onafhankelijk toegang tot een digitaal platform waarin hij of zij op eigen wijze en tempo kan werken aan herstel.

Met behulp van deze middelen nodigt de begeleiding bewoners uit om gebruik te maken van eigen mogelijkheden en aanwezige talenten, het benutten van meerdere rollen en het gebruik maken van sociale contacten. Het Zorgleefplan krijgt daarmee meer inhoud, nuance en realiteit. Bovendien wordt hierdoor het 'wie, wat, hoe en wanneer' bij ieder doel steeds duidelijker. Hierdoor ontstaat een persoonlijk team van begeleiders, ervaringsdeskundigen en naastbetrokken die samen met de bewoner werken aan de realisatie van het persoonlijke plan.

Werkrelatie:

- Persoonlijke aandacht voor ervaringen wonen en leven binnen en buiten de locatie.

Begeleiding:

- Vaste afspraken Persoonlijk begeleider en bewoner, evt. samen met naastbetrokkenen m.b.t. voortgang zorgleefplan, inclusief rapportage op doelen;
- Aandacht en afspraken met WB-er m.b.t. het 24-uurs woon- en leefmilieu, o.a. gericht op participatie, relaties, veiligheid en gebruik van middelen;
- Op basis van de uitkomst algemene ZRM doorloopt de WB-er samen met de bewoner de domein specifieke matrixen en checklisten;
- Sociale netwerkanalyse;
- Introductie en begeleiding bij het gebruik van E-herstel;
- Verdere nuancering en concretisering plan van aanpak met een tijdslijn.

► Instrument 4: Checklist en een Zelfredzaamheidsmatrix per domein

Op de domeinen en deelgebieden waar bewoner en Persoonlijk begeleider overeenkomen dat verandering c.q. verbetering wenselijk is, wordt aan de Woonbegeleider gevraagd het betreffende deelgebied nader te onderzoeken en in kaart te brengen. De Woonbegeleider heeft hiervoor per module tot zijn beschikking: een Checklist en een Zelfredzaamheidsmatrix. Per domein wordt de checklist gebruikt als onderliggend bij de Zelfredzaamheidsmatrix.

► Instrument 5: Social Netwerkanalyse

De Persoonlijk begeleider is verantwoordelijk voor de uitvoering van een sociale netwerk-analyse. De uitvoering zal veelal in samenwerking met de bewoner, Woonbegeleider en een naastbetrokkene worden gedaan. Woonzorgnet gebruikt hiervoor de netwerkkaarten waarmee de bewoner en de begeleiding inzicht krijgen wie van betekenis is voor de bewoner (aantal betekenisvolle netwerkliden), de aard van de relatie (familie, vrienden, maatschappelijke relatie), de nabijheid en toegankelijkheid, het belang van het contact (gewicht) en wat men onderling uitwisselt (informatie, materieel, emotioneel etc.). De netwerk-analyse geeft inzicht in de sociaal-maatschappelijke participatie en op basis van de analyse kunnen participatiedoelen concreter worden gemaakt. Bovendien wordt op basis van de analyse duidelijk wie op welke wijze betrokken kan worden bij het persoonlijke Zorgleefplan.

► Instrument 6: E-herstel

Met E-herstel heeft iedere bewoner van Woonzorgnet toegang tot een beveiligd digitaal platform. Bewoners kunnen tijd, plaats en persoon onafhankelijk op een eigen wijze en tempo werken aan herstel. Hiermee ondersteunt Woonzorgnet de eigen regie én het werken aan herstel. Bewoners kunnen per levensdomein modules volgen waarbij kennis, acties, oefening en feedback opgedaan kan worden. Woonbegeleiders bieden support op maat, variërend van feedback op afstand tot en met het samen doorlopen van een module. Nieuw is de digitale ervaringsdeskundige binnen de modules. Bewoners krijgen advies en informatie op maat van ervaringsdeskundigen uit de eigen doelgroep.

De Persoonlijk begeleider en Woonbegeleider zorgen dat de bewoner gebruik kan maken van de E-herstel modules en maken afspraken over de ondersteuning en begeleiding die hierbij wordt geboden.

► Instrument 7: Tijdlijn per doel

Het werken met persoonlijke doelen en daarbij behorende acties biedt houvast en focus. Een probleem is echter dat de geformuleerde acties voor veel bewoners te groot en daarmee onoverzichtelijk zijn.

Een geschikt hulpmiddel hierbij is de tijdlijn. In de tijdlijn maken Woonbegeleider en bewoner per actie afspraken over welke (deel)acties, wanneer en door wie deze worden ondernomen.

Doelen en acties worden hiermee geconcretiseerd tot afgebakende stappen / acties per week / maand zodat het evalueren van resultaten op gerichte wijze kan plaats vinden.

6. EVALUATIE NA DRIE MAANDEN

Na 3 maanden is het eerste formele moment waarin de bewoner en Teamleider de eerste periode woonondersteuning evalueren. Naast de persoonlijke ervaringen rond wonen en leven op locatie komt de samenwerking en werkwijze, rond het tot stand komen van het zorgleefplan, aan de orde. De betrokkenheid van belangrijke anderen, het meedoen op en buiten locatie, de veiligheid en bescherming binnen de locatie (waaronder middeleengebruik indien relevant) zijn andere bespreekpunten.

Werkrelatie:

- Samenwerking Persoonlijk begeleider en bewoner, vaststellen definitieve Persoonlijk begeleider;
- Samenwerking Woonbegeleider en bewoner;
- Contact en samenwerking met belangrijke anderen;
- Afspraken, etc.

Begeleiding:

- Wensen, behoeften en begeleidingsvragen;
- Juiste doelen en acties;
- 24 uur woon- en leefmilieu;
- Resultaten begeleiding;
- Bescherming en veiligheid;
- Samenwerking.

Jezelf zijn

7. HALF JAAR NA VASTSTELLEN ZORGLEEFPLAN

Bewoner, eventueel naastbetrokkene, Persoonlijk begeleider / Woonbegeleider evalueren in deze periode opnieuw de voortgang van het begeleidingsproces. Als 'onderligger' wordt de Participatieladder ingevuld. Dit instrument meet de 'mate van meedoen' van de bewoner. Ten slotte wordt het gebruik en resultaat van E-herstel besproken. Specifiek aandachtspunt daarbij is het Signaleringsplan binnen het E-herstel platform. Bewoners hebben in de eerste periode al een terugvalpreventieplan gemaakt. Op basis daarvan maakt de bewoner het digitale signaleringsplan dat meer gedetailleerd en persoonlijk uitgewerkt is. Op basis van evaluatiegegevens uit deze onderzoeken, maken bewoner en Persoonlijk begeleider afspraken over aanpassing van de doelen, over het begeleidingsproces en de inzet van mensen en middelen.

Werkrelatie:

- Samenwerking Woonbegeleider, Persoonlijk begeleider en bewoner;
- Contact en samenwerking met belangrijke anderen;
- Afspraken, etc.

Begeleiding:

- Meten is weten: afname Participatieladder;
- Signaleringsplan binnen E-herstel;
- Wensen en behoeften;
- Juiste doelen en acties;
- 24 uur woon- en leefmilieu;
- Resultaten begeleiding;
- Bescherming en veiligheid;
- Samenwerking.

► Instrument 8: De Participatieladder

De Participatieladder is een instrument dat door veel gemeenten wordt ingezet. Het beoordeelt de mate van participatie van een persoon, variërend van activiteiten binnen de

eigen woonomgeving tot en met sociaal-maatschappelijke activiteiten zoals het verrichten van (vrijwilligers)werk. Het is een gebruiksvriendelijk en eenvoudig instrument en is onderdeel van het ECD.

► Instrument 9: Signaleringsplan E-herstel

Een van de modules van E-herstel is: expert van jezelf. Het doel van deze module is om, middels het doorlopen van verschillende sessies, uiteindelijk tot een signaleringsplan te komen. In elke sessie wordt informatie gegeven, zijn er oefeningen van ervaringsdeskundigen en kan de bewoner aan de slag met opdrachten en oefeningen die uiteindelijk een individueel signaleringsplan tot resultaat hebben. Door de opbouw van de modules en de inbreng van de bewoner is dit signaleringsplan meer toegesneden op de bewoner dan het terugvalpreventieplan in het ECD.

8. EEN JAAR NA VASTSTELLEN ZORGLEEFPLAN

Organiseer zorg en dienstverlening dicht bij de mensen thuis en waar dit niet mogelijk is, zoveel mogelijk direct in de samenleving. Organiseer hulp en ondersteuning daar waar anderen zijn, waar activiteit is en waar meerdere rollen kunnen worden opgepakt. Creëer wederkerigheid in relaties zodat mensen van betekenis kunnen zijn voor elkaar. Woonzorgnet gelooft in deze uitgangspunten en beoordeelt of bewoner (en evt. naastbetrokkenen) en de begeleiding de gewenste resultaten boeken. De bewoner (evt. met naastbetrokkene) evalueert het begeleidingsproces en de voortgang op de doelen met Teamleider, Persoonlijk- en Woonbegeleider. De MANSa (kwaliteit van leven onderzoek) en de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) wordt hierbij als onderligger gebruikt. De scores van de ZRM worden vergeleken met de uitkomsten bij aanvang van de woonondersteuning en wordt besproken op voortgang.

Tevens wordt ook het gebruik en resultaat van E-herstel besproken. Op basis van deze gegevens en de doelgerichte rapportage van het begeleidingsproces / 24 uur woon- en leefmilieu vanuit het ECD, wordt het Zorgleefplan aangepast. Inclusief een update van de levensdomeinen en het signaleringsplan. Het aangepaste Zorgleefplan wordt door de bewoner ondertekend. Bij meer complexe en langdurige problematiek waarbij een verwachting geldt van meer dan 2 jaar beschermd wonen, wordt na dit eerste jaar met de bewoner besproken of de WRAP en IPS aansluit bij de wensen en de begeleidingsbehoefte. Bewoner en Persoonlijk begeleider maken hierover gerichte afspraken voor het komende half jaar.

► **Instrument 10: WRAP - Wellness Recovery Action Plan**

WRAP is een plan voor zelfhulp waarmee mensen met ernstige psychische aandoeningen eigen identiteit, balans en verloren gewaande sociale rollen kunnen hervinden en over de gevolgen van ontwrichtende psychische ervaringen heen kunnen groeien. Bewoners kunnen ermee ontdekken hoe ze zelf betekenis kunnen geven aan hun ervaringen en hoe zeer dit bijdraagt aan hun herstel. WRAP ondersteunt persoonlijk herstel, emancipatie en het doorbreken van (zelf)stigmatisering.

De WRAP is een goed onderbouwde interventie (evidence based) en erkend door de Erkeningscommissie langdurige GGz. De WRAP wordt standaard aangeboden in acht groepsbijeenkomsten van 2,5 uur. De bijeenkomsten worden geleid door geschoolde WRAP Facilitators. WRAP Facilitators zijn ervaringsdeskundigen. Tijdens de bijeenkomsten maken de deelnemers een begin met hun eigen WRAP plan. Bewoners kunnen dat op locatie zelf (met eventuele begeleiding) verder ontwikkelen. De modules van E-herstel sluiten bij deze uitwerking goed aan en kunnen door bewoner en begeleiding specifiek worden benut.

► **Instrument 11: IPS - Individuele Plaatsing en Steun**

Het doel van IPS is integratie van mensen met ernstige psychische aandoeningen in vrijwilligers- of betaald regulier werk. Het IPS-traject kent een aantal fasen die elkaar cyclisch op kunnen volgen: intake en assessment (kennis maken en in kaart brengen interesses), acquisitie en plaatsing, coaching en begeleiding op de werkplek en, indien nodig, aanpassen van de werkplek. Mensen worden dus eerst in de gekozen functie geplaatst en daarna gericht getraind in de benodigde werkvaardigheden ('place-then-train'). De ondersteuning vindt plaats zo lang als nodig is.

De IPS-trajectbegeleider is een ervaringsdeskundige en maakt deel uit van een multidisciplinair team, waarbij woonondersteuning (Persoonlijk begeleider) en arbeidsbegeleiding geïntegreerd zijn. Daarnaast vindt ondersteuning van de werkgever plaats, onder meer bij juridische en financiële kwesties rond uitkeringen en werk.

IPS is een evidence based interventie en opgenomen en aanbevolen in de Richtlijn Schizofrenie (2012) en in de Richtlijn Werk en Ernstige Psychische Aandoeningen (2013).

9. TOT SLOT

Jezelf zijn, herstel, deelnemen aan de samenleving, je talenten ontdekken, contacten onderhouden, een zinvolle dagbesteding, het zijn allemaal belangrijke doelstellingen die we met de inzet van dit Woonportfolio nastreven. Iedere bewoner kan hieraan op een eigen manier, in een eigen tempo, vanuit een positieve en beschermde omgeving werken. Woonzorgnet biedt de professionele en methodische kaders zodat bewoners, naastbetrokkenen, ervaringsdeskundigen en begeleiders samen werken aan het herstel en de toekomst van iedere bewoner. Dat is waar Woonzorgnet voor staat en waar we samen voor gaan!